

струментів. Зокрема держава повинна стати гарантом повернення місцевих позик та активно виходити на місцевий ринок запозичень. Для ефективного використання боргових фінансових інструментів варто суттєво удосконалити менеджмент фінансових потоків та стимулювати зацікавленість місцевих органів влади в більш ефективній реалізації інвестиційних проектів.

Список літератури

1. Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

2. *Матвійшин Є. Г.* Інвестиційний менеджмент у муніципалітетах / Є. Г. Матвійшин, М. А. Артеменко; Львівський регіональний ін-т держ. управління Української академії держ. управління при Президенті України. — Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2003. — 169 с.

УДК 336.71

О. О. Куц,

аспірант кафедри банківської справи,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ АКТИВІЗАЦІЇ

Відродження вітчизняної економіки та подолання наслідків фінансово-економічної кризи не можливе без активізації інвестиційних процесів. Розвиток України можливий лише за умови достатніх обсягів інвестиційних ресурсів для здійснення структурних зрушень у господарському комплексі країни. Саме банкам у сучасних умовах відводиться важлива роль у цьому процесі. У зв'язку з цим першочерговим завданням державного управління є покращання інвестиційного клімату, активізація інвестиційної активності вітчизняних банків, накопичення інвестиційних ресурсів та їх концентрація в пріоритетних напрямках економіки.[1]. Тому, стан та проблеми розвитку інвестиційної діяльності банків в Україні набуває підвищеної актуальності та значущості. Необхідність розроблення нових інноваційних технологій, підходів, методів для здійснення банками інвестиційної діяльності мають відповідати економічним можливостям України та стратегічним напрямам її розвитку.

Інвестиційна діяльність банків та економічне зростання країни — це два взаємопов'язані процеси. Економічне зростання значною мірою залежить від здійснення банками інвестицій, і навпаки [2]. Найбільших інвестиційних ресурсів потребує промисловість України.

З метою активізації інвестиційної діяльності банків держава має забезпечити, по-перше, можливість накопичення банками необхідних коштів; по-друге, розділити з ними ризик інвестиційної діяльності, зумовлений економічним становищем країни; по-третє, сприяти підвищенню прибутковості інвестиційної діяльності. Для того, щоб працювали інвестиції, банки повинні володіти дешевими ресурсами, які мають перерозподіляються від імені держави. За таких обставин, актуальним є створення спеціалізованих інвестиційних банків на основі державних ресурсів, але за принципом роботи комерційних.

Необхідність функціонування таких специфічних фінансово-кредитних установ, як інвестиційні банки, впливає з їх інституційної сутності, адже це професійні учасники ринку цінних паперів, котрі мають неабиякі навички щодо акумулювання довгострокових ресурсів та їх раціонального розміщення. Попри це, інвестиційні банки можуть стати надійними партнерами як для емітентів-підприємств, так і для інвесторів, що водночас виокремить їх (інвестиційні банки) як рушійну силу розвитку вітчизняного ринку цінних паперів.

Саме з метою визначення перспектив розвитку інституції інвестиційних банків в Україні потрібно окреслити ряд параметрів щодо створення й функціонування моделі інвестиційних банків у вітчизняній банківській системі. Це — форма власності банку, ресурси та сфера діяльності банку.

Державна форма власності, в першу чергу, дасть змогу ефективно контролювати використання бюджетних коштів (як одного з багатьох джерел ресурсів банку) на виконання пріоритетних інвестиційних проектів.

Стосовно ресурсів — необхідно зняти нормативні обмеження щодо коштів фізичних осіб, при цьому їх доцільно залучати лише на довгостроковій основі, тобто на більш ніж 1—3 роки.

У сфері діяльності банку, пріоритет повинен надаватися реалізації значимих інвестиційних проектів для вітчизняної економіки й, безперечно, на інноваційній основі. Разом із тим, необхідно ввести мораторій на доступ до сфери споживчого кредитування для спеціалізованих інвестиційних банків, адже, по-суті, банки повинні розвиватись, а не «дарувати» кошти [3].

Головною місією діяльності інвестиційних банків повинна стати підтримка реального сектору економіки через надання послуг підприємствам-емітентам і професійну діяльність на ринку цінних паперів.

Поряд з цим, необхідно відмітити, що з метою якісної перебудови ринку цінних паперів України та спрямування його на реалізацію завдань інвестиційно-інноваційної сфери, політика держави та НБУ має бути кардинально переглянута, у тому числі, в напрямку створення умов для високоефективної діяльності банківських установ на цьому ринку.

Зарубіжний досвід може бути прийнятий в Україні за умови його вивчення та пристосування до української специфіки розвитку ринку та ведення банківського інвестиційного бізнесу в таких напрямках: розвиток інвестиційних банків та розроблення моделі організації роботи банків на ринку цінних паперів; здійснення банками інвестування у сектори малого та середнього бізнесу виробничої сфери.

Враховуючи вищезазначене, актуальним завданням державного управління є мобілізація і спрямування фінансових ресурсів на інвестиційні потреби виробника і захист законних прав банківських установ. З цією метою необхідно здійснити багато першочергових заходів: розробити ефективну програму стримування інфляції; розробити дієву стратегію підтримки банківських установ в умовах фінансової нестабільності та ввести спрощені механізми підтримки ліквідності банків; припинити практику фінансування дефіциту бюджету шляхом вкладення коштів, мобілізованих у сфері матеріального виробництва, в операції на первинному ринку ОВДП; розробити та впровадити стимулюючий податковий механізм із урахуванням пріоритетності напрямків кредитування; реалізувати закон щодо захисту прав національних інвесторів, яким надати чіткі переваги перед іноземними кредиторами.

Список літератури

1. Ясинська Н. А., Кортельова А. В. Інвестиційна активність вітчизняних банків та перспективи її підвищення / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/2010_684/70.pdf>

2. Прокопів І. І. Сучасний стан та роль банківської системи у фінансуванні реального сектора економіки / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_33/Zmist/16PDF.pdf>

3. Гуцал І. С. Проблеми й перспективи функціонування інвестиційних банків / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua /portal/Soc_Gum /Fu/2009_11/PDF/Gucal_Timkiv-9.pdf>

УДК 330.342:631.16

Р. В. Лаєров,

канд. екон. наук, старший викладач кафедри
банківської справи,

Чернігівський державний інститут економіки і управління

СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ

Банківське кредитування суб'єктів аграрної сфери економіки можна визнати недосконалим, про що свідчать наявний стан та його тенденції. При цьому, слід відмітити, що саме стрімке зростання банківських кредитних вкладень стало своєрідним стрижнем ринкових перетворень і дифузій, що відбулися в аграрній сфері України.

Нині ще недоречно говорити про ґрунтовне чітке осмислення економічною наукою сучасних кризових деформацій та їх впливу на процеси банківського кредитування суб'єктів аграрної сфери. Минуло занадто мало часу, щоб робити якісь підсумкові висновки і узагальнення. І все-таки певну реакцію на кризу з боку і практиків, і вчених уже можна помітити. Так, слід виділити наукові доробки М. Дем'яненка, П. Лайка, М. Маліка, П. Саблука, П. Стецюка, А. Чупіса та ін. Однак запити й виклики сьогодення вимагають формування нових вимірів і підходів щодо здійснення пошуку розмаїття варіантів якісної перебудови та окреслення горизонтів подальшого розвитку банківського кредитування суб'єктів аграрної сфери.

На початку здійснення реформ суб'єкти аграрної сфери виявилися не готові до банківського кредитування і цей процес був майже повністю призупинений, що зумовлювалось відсутністю ліквідної застави, збитковістю галузі, неготовністю керівників і спеціалістів працювати в умовах економічних трансформацій, недосконалістю економічних механізмів і нормативно-правової бази та трагічними за наслідками спробами некомпетентного втручання державних органів влади. У докризовий період обсяги банківсько-